

LUD KATOLICKI

Tygodnik politycznym, społecznym i kulturalnym. — Naczelny organ Stronnictwa Katolicko-Ludowego

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Batorego 6, parter. — Telef. Nr. 130-12 — P. K. O. Kraków, Nr. 400-600.

KRWAWY POSIEW WITOSA I JEGO KOMPANJI

Zamieszki wśród ludności włościańskiej, które przez szereg dni w Małopolsce środkowej — w kilku gminach powiatu rzeszowskiego i ropczyckiego doprowadziły do przelewu krwi, zostały szybko zlikwidowane. Wpłynęły na tę likwidację zajęć nie tylko energiczna postawa władz bezpieczeństwa, lecz również i fakt, że przeważająca większość społeczeństwa, zamieszkałego na ogarniętym rozruchami terenie, zdecydowanie opowiedziała się przeciw podżegaczom i ofiarowała pomoc władzom w tępieniu wywrotowej agitacji.

Jest to fakt pocieszający, gdyż dowodzi, że nasza ludność wiejska uświadamia sobie niebezpieczeństwo posiewu hasel anarchistycznych i stanowczo odgradza się od tych, którzy na wsi sieją akcję wywrotową.

Dzisiaj po tych smutnych, na szczęście zlokalizowanych i w błyskawicznym tempie zlikwidowanych wypadkach, godzi się jednak zwrócić uwagę społeczeństwa na to, do jakich konfliktów prowadzić może i jak nieobliczalne następstwa powoduje lekkomyślność i złośliwa agitacja, prowadzona w kraju przez tych, którzy — przed siedmiu laty odpędzeni od żłobu, władzy i dygnitarstw — nie chcą się pogodzić z faktem, że czasy rządów partyjnych minęły.

Moralnym bowiem sprawcą zajęć ostatnich w gminach powiatu rzeszowskiego i ropczyckiego jest bezsprzecznie Witos i jego agitatorzy, wysłani na wieś. W walce z rządem pomajowym, widząc zresztą, że Polska mimo szalejącego kryzysu gospodarczego daje sobie radę z trudnościami — Witos stale wnosi na wieś hasło o niewątpliwym charakterze wywrotowym. Czyto agitacja za wygłodzeniem miast, czy za wywłaszczeniem bez odszkodowania czy nawet za niepłacaniem podatków — wszystko to ma cechy wyraźnie antypaństwowe i bałamucące rzesze włościańskie, toczące z trudnościami gospodarczymi ciężką walkę.

Witos i jego ludzie odegrawszy niezaszczytną rolę moralnych sprawców, zostali usunięci przez elementy komunistyczne, żerujące tam, gdzie była okazja poróżnienia społeczeństwa z władzami administracyjnymi.

Właśnie w tym okręgu, w którym na przygotowanym przez witosowców gruncie, rozegrały się krwawe starcia, oddawna próbuje się usadzić ultraradykalna partja Zjednoczenia Lewicy Chłopskiej „Samopomoc“, organizacja o zdecydowanym charakterze komunistycznym. Witos torował drogę a komuniści wywoływali krwawe ruchy oporu i buntu.

Tak było też i obecnie. Policja musiała ochraniać agitatorów witosowych... Po 24 godzinach za-

mieszek, kierownictwo akcji całkowicie wymknęło się z rąk witosowych... Jedynie energia władz zdołała przywrócić porządek. A że się to niestety stało dzieje po przelaniu krwi, poprzez ciężkie ofiary, kogóż obarczać odpowiedzialnością, jeśli nie tych lekkomyślnych i karygodnych mącieli spokoju, tak potrzebnego Polsce w czwartym roku kryzysu?

Relacje z ostatnich lat wnoszą jednak bardzo znamienne i pocieszające fakty. Oto w rzeszowskim i ropczyckim tej oddawna domenie działalności zarówno partji Witososa jak i radykalizmu chłopskiego przeważająca większość ludności wiejskiej bardzo szybko otrząsa się z wywrotowych

hasel, stanowczo potępiła te jednostki, które parły do zaburzeń i tumaniały mniej rozsądne żywioły. Nastroj ludności wiejskiej jest przeciwny anarchizowaniu wsi. Światły włościanin coraz bardziej utożsamia robotę wywrotową z działalnością antypaństwową.

Witos mógł się raz jeszcze przekonać, że droga buntu nie tylko nie wiedzie dłoń do celu, ale wręcz przeciwnie: oddala go od niego jeszcze bardziej. Zarówno bowiem zdrowy instynkt społeczeństwa, jak i stanowcza postawa władz są nieprzebytemi barjerami dla wszystkich, którzy spekulują na chaosie i widzą w nim możliwość zmiany struktury politycznej w państwie.

Nie chwal cudzego, gdy nie znasz swego.

Jasiek Grzęda dawno już wrócił „ze Saksołów“ to znaczy z wędrowni sezonowej do Niemiec. Już od paru lat nie było poco przewidywać się o robotę po za pruską granicą: roboty tam nie było „obieżysasów“ nie wpuszczano wcale.

Choć jednak Jasiek Grzęda dawno już do Niemiec na zarobki nie wędrował lubił wspominać o tamtejszym kraju i wychwalać tamtejsze porządki.

— Jakie drogi, jakie szosy u tych Niemców, a kanały, a fabryki - wychwalał Grzęda - nie to co u nas.

— No, to trzeba było zostać, kiedy tam tak dobrze i pięknie - pokwipowali sąsiedzi.

— Ba, kiedy roboty nawet dla swoich Niemce nie mają - wzdychał Grzęda.

— To widać, że i tam do rajy daleko kpili sąsiedzi.

Jasiek Grzęda obstawał jednak przy swoim, i przy każdej okazji chwalił porządki pruskie. Rozwodził się kiedyś o niemieckich cygarach, tytoniach, papierosach.

— Cygarów ja nie palę - mówił - ale papierosy tośmy tam mieli tanie i dobre. Nazywały się „Arbeitslonery“, że to niby dla bezrobotnych umyślnie robione. Tylko po 2 fenigi kosztowały za sztukę.

— Po 2 fenigi? To ile wychodzi na nasze pieniądze? - zapytał ktoś z gromady, w której się ta rozmowa toczyła.

— Musi 4 grosze wypadnie - odpowiedział - tak, rychtyg, za jedną markę niemiecką trzeba dać 2 nasze złotówki, dwa fenigi będą warci 4 grosze.

— 4 grosze! To ma być tanio? - napełzył się Kuba Cwok - A to widziałeś?

Podsunał Jaśkowi Grzędzie papierosa pod nos. Grzęda obracał go chwilę w palcach.

„Cienki“ - przeczytał napis na bibułce Nie, tych papierosów nie znam, przyznał po chwili.

— No, to poznaj! - Cwok podał Grzędzie ognia. Grzęda zaciągnął się raz i drugi.

— Rzetelna machora! Prawdziwa, nasza polska, do chłopskiego gustu przychwałał.

— A wiesz, ile kosztuje? Półtora grosza wszystkiego. To znaczy dołożywszy tylko półgroszek, masz polskich „cienkich“ 3 szt. za jednego jakiegoś tam szwabskiego „lonera“ a czy gorszy od tamtych?

— Bogać tam gorszy! - przyznał Grzęda - Nasza machorka, byle w dobrym gatunku najlepiej pasuje do naszego polskiego, chłopskiego smaku.

— A widzisz! żartowano w gromadzie, że się Grzęda do polskiego papierosa „nawrócił“ Nie chwal cudzego, gdy nie znasz swego. Mądry jest Szwab, ale i nasz Polak nie głupi!

— Niech się szwabcy u naszego monopolu nauczą, jak robić papierosy tanie a dobre!

Do jakich krajów zamorskich mogą emigrować samotni bez wezwań.

Na liczne zapytania osób, które chciałyby wyjechać w celach wychodzących do krajów zamorskich, Syndykat Emigracyjny wyjaśnia, że obecnie mężczyźni samotni mogą emigrować, mając, oprócz kosztów przejazdu, na po-

kaz: do Braczelji - 200 dol. am., do Paragwaju - 150 dol., do Hondurasu - 150 dol., do Urugweju - 250 dol. Do Urugwaju należy jeszcze mieć [pomimo posiadania gotówki na pokaz] zapewnienie Generalnego Konsulatu Urug-

wajskiego o wydaniu wisty.

Po szczegółowe informacje należy się zwracać do biur Syndykatu ulicy Niecałej Nr. 7

DR ANTONI MATAKIEWICZ
emei. wiceprezes Sądu Okręgow.

Przeszkadzanie czynnościom urzędowym.

Jako sędzia urzędowałem w kilku Sądach Grodzkich i od czasu do czasu wyjeżdżałem urzędowo na rozprawy i komisje sądowe np. w sprawach naruszenia posiadania gruntu, działów przymusowych, odebrania posiadania oznaczonej parceli lub części parceli gruntowej z rąk pewnej osoby lub pewnych osób, celem oddania w posiadanie innej osoby lub innych osób.

Były to czynności urzędowe, dokonywane w drodze egzekucji prawomocnych wyroków lub ugód sądowych, niezaczepialnych żadnym środkiem prawnym.

Np. wyrok opiewał, że Bartłomiej Woźniak ma w 14 dniach pod rygorem egzekucji oddać w posiadanie Józefa Rośka północną połowę parceli gruntowej lkb. 50 w Woli Żelichowskiej.

Skoro jednak zobowiązany Woźniak w tymże 14-dniowym terminie oznaczonym w prawomocnym wyroku sądowym nie oddał w posiadanie Józefa Rośka pomieniowej północnej połowy parceli gr. lkb. 50 we Woli Żelichowskiej, na żądanie Józefa Rośka odbierał mu ją Sąd przy pomocy znawcy technicznego.

Takie czynności egzekucyjne, jak odebranie kawałka gruntu lub części parcel jednemu posiadaczowi, a oddanie drugiemu, zwykle odbywały się w spokoju i należytym porządku, bo ludzie rozumni wiedzieli o tem, że wyrok, czy ugoda prawomocna muszą być wykonane, że opór na nic się nie przyda, że władza ma środki po temu, aby skłonić strony do posłuszeństwa jej zarządzeniom, że ustawa karze wszelki gwałt i wszelką przemoc mającą za cel zmusić organa władzy do zaniechania zamierzonej przez nie prawnej czynności urzędowej.

Ale były i nieświadomione nieliczne jednostki, które pomimo przegranej przez nie procesu w najwyższej instancji sądowej nie chciały się zastosować do prawomocnego orzeczenia sądowego, nie oddawały dobrowolnie tego, co wyrok oddać im nakazywał stronie przeciwnej, a nawet gdy zjechała na miejsce komisja sądowa z geometrą (mierzniczym przysięgłym), aby oddzielić sporny kawałek pola, lasu lub pastwiska, to i wtedy byli oporni i przeszkadzali komisji sądowej i geometrze w ich czynnościach.

A przecież komisja musi wykonać prawomocne orzeczenie, bo inaczej Sądy nie miałyby żadnej powagi, gdyby to, co ostatecznie orzekły, mogła samowola jednostek udaremnić. Bo wtedy strona, która proces wygrała, gdyby nie mogła uzyskać tego, co jej wyrokiem sądowym od przeciwnika przyznano, mogłaby mieć słuszny żal do Sądów i do zarządu wymiaru sprawiedliwości.

Pamiętam wypadek, że gdy w drodze egzekucji wyroku, zatwierdzonego przez Sąd Najwyższy, oddzielałem we wsi B. część gruntu, aby ją oddać w posiadanie pewnej włościanki, której tę część gruntową przysądzono, zobowiązana do oddania tej części gruntu siostra jej, trzymając swe dziecko na ręce, drugą ręką wydzierała ze ziemi kółki graniczne, wbijane w miejscach granicznych, wskazanych przez geometrę i żadną miarą zgodzić się nie chciała na oddanie posiadania tego spornego kawałka gruntu, zaś mąż jej przytupywał obcasem buta te otwory w ziemi, z których kółki jego żona wyrwała, tak, że gdy wszelkie przedstawienia nie pomagały, trzeba było użyć pomocy Policji Państwowej, aby bez przeszkód odłączyć sporny kawałek gruntu i oddać go w posiadanie strony spór wyrywającej.

Ci ludzie, co przeszkadzali czynności sądowej, zrobili źle, bo powinni byli być posłuszni władzy sądowej, która działała w wykonywaniu prawomocnego wyroku i zachować się spokojnie.

Gdyby sędzia przeprowadził egzekucję inaczej, jak opiewał wyrok np. zabierał większy kawałek gruntu, jak miał prawo, wolno im się żalić na sędziego do wyższej instancji sądowej, żądać ewentualnie odszkodowania, ale nie wolno im porywać się na sędziego, lub na współdziałających przy komisji, ani też przeszkadzać w wykonywaniu czynności urzędowej, bo to jest nawet karane przez Sądy Karne.

W artykule 128 kodeksu karnego, obowiązującego opecznie w całej Polsce, postanowiono:

Kto podczas zajęć urzędowych organu państwowego lub samorządowego w siedzibie lub poza siedzibą urzędu zachowuje się w sposób nieprzyzwoity, podlega karze aresztu do miesiący 6 lub grzywny.

Artykuły 129 i 130 tego kodeksu karnego zawierają przepisy: Kto używa przemocy lub groźby

Z POLSKI

LIPIEC

9 niedziela: Cyryła.
10 poniedziałek: Amalji p.
11 wtorek: Pelagji m.
12 środa: Henryka.
13 czwartek: Małgorzaty
14 piątek: Bonawentury.
15 sobota: Rozesł. apost.

65 tysięcy hektarów gruntu będzie zwróconych spadkobiercom powstańców. Ogólny obszar gruntów i lasów, który będzie zwrócony spadkobiercom powstańców przez Skarb Państwa, wyniesie około 65000 ha., złoży się na to kilkadziesiąt pozycji majątkowych. W niektórych wypadkach dzieli się odzyskanym majątkiem kilkanaście osób.

Powiat Brzesko. Jedyna w tym powiecie wieś robotnicza Jadowniki, od dłuższego czasu buntowana przez ludowców i komunistów, znajduje się w stanie wrzenia. P. Starosta Baranowski opanował sytuację i niema złej woli ze strony deprawowanej ludności. Żywimy nadzieję że wkrótce nastąpi likwidacja wywołanego sztucznie bałaganu. Wymagana jest stanowczość Władz państwowych.

Umorzenie pożyczek. Państwowy Bank rolny przystąpił do umorzenia pożyczek, udzielonych z państwowego funduszu na odbudowę, zarówno w gotówce jak i w budulcu, o ile suma pierwotna pożyczki nie przekraczała 1 tys. zł. Ponieważ warunkiem umorzenia pożyczki jest stwierdzenie przez władze

bezprawnej w celu zmuszenia urzędnika lub osoby do pomocy urzędnikowi przydanej, do zaniechania prawnej czynności urzędowej - podlega karze więzienia do lat 3, lub aresztu do lat 3.

Jeśli powyższego czynu dopuszcza się trzy lub więcej osób, działających w porozumieniu - każda z nich podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 132 kodeksu karnego postanawia: Kto znieważa urzędnika albo osobę, do pomocy urzędnikowi przybraną, podczas pełnienia obowiązków służbowych podlega karze więzienia do lat 2, lub aresztu do lat 2.

Art. 133 kodeksu karnego zawiera przepis: Kto dopuszcza się czynnej napaści na urzędnika lub osobę, do pomocy urzędnikowi przybraną, podczas lub z powodu pełnienia obowiązków służbowych podlega karze więzienia do lat 5,

P. Władydór

Białe widmo.

Po chwili stukot otwieranych drzwi doleciał uszu Stacha i równocześnie prawie znikł w mrocznej sieni potężny drab. Nowe skrzyknięcie drzwi dało poznać ukrytemu Stachowi, że zbój zasnął je zaworą.

— Już mi teraz nie ujdiesz - wyszeptał chłopak cichym głosem. - Wyglądasz wprawdzie niby smok, ale i ja mam pazury nie od parady. . . Nareszcie porachujemy się gadzino!

Krew jęła kipieć w żyłach odważnego chłopaka, jednak hamował się co siły, aby przez zbyt ni pospiech nie popsuć całej sprawy.

Drząc z niepokoju, wychylił wyżej głowę z zarosli, a nawet usiadł na swobodniejszym miejscu.

Tymczasem przez zabrudzone szyby okien błysnęło słabe światło, tak słabe, że wewnątrz izby zostało nadal prawie ciemne.

Po jakiejś chwili pełen dzikiej uciechy Stach, począł się wolno skradać na rączkach ku tym cokolwiek oświetlonym okienkom. Serce waliło mu jak młotem z silnej podniety oraz pomstliwej zawziętości, bo przecież przybliżał się do celu już niechybnej rozgrywki z tajemniczym potworem.

Znalazłszy się o kilka kroków od chałupy, Stach przytroczył do pasa zabrane ze sobą zawiniątko, poczem dobył z kieszeni jakieś sękaty żelaziwo.

Teraz na palcach przybliżał się do ściany i z wstrzym manym oddechem zajrzał do wnętrza izby. Najsamprzód wpadł mu w oczy lichy kaganek tłący się na nalepie, i zaraz klęcząca postać zbója pochyłona nad sarną. Właśnie patroszył ją pospiesznie. . .

Upływała minuta za minutą, a Stach stał nieruchomy, jakby się w głąz przemienił.

— Zda się, przyjdzie mi długo czekać — przebiegło mu przez myśl. — Po zdjęciu skóry, zbój się zabierze pewnie do gotowania ścierwa. . . Trudno, trzeba mi czekać aż ten piekielnik ułoży się do snu, bo jakże teraz nań uderzyć, kiedy ma

w rękę nóż? Byłoby najpomyślniej, gdyby wyszedł na pole i tu znienacka go złapić. Wcześniej, czy później pewnie wyjdzie. . .

Istotnie o wtargnięciu do wnętrza izby nie było mowy, choć wtargnąć można było jedynie poprzez okno, zagnął kółkiem wywalając.

Myśl ta jęła powoli przekonywać chłopaka, jednak wprowadzenie w czyn było możliwe dopiero w takiej chwili, gdy zbója zmorzy sen głęboki.

Nie wiedząc, co może przynieść każda chwila, Stach stał dalej bez ruchu i obserwował każde poruszenie zbrodniarza.

— Straszna, bo straszna to bestja, ale z pomocą Bożą jakoś się z nim uporam — wyszeptał w duchu, nie odrywając oczu od tej krwawej roboty — Nawet okien nie zasłonił cholernik, choć to jest mi na rękę, lecz poznać z tego jak się bezpieczny tutaj czuje. . .

Jakież jednak było zdumienie Stacha, kiedy po chwili zbój wyrwał z piersi sarny krwią oblepione serce, poczem przysiadłszy w kuchni, począł je jeść

administracyjne, że była ona użyta zgodnie z przeznaczeniem, że Bank przystąpił do sporządzenia wykazów dłużników, które rozesłane będą starostom, celem zakwalifikowania pożyczek do umorzenia.

Ulga na odbudowę jest dość znaczna, gdyż zmniejszenie zadłużenia z tego tytułu wyniesie przeszło 40 milionów złotych.

Umorzenie częściowe, lub całkowite pożyczek, których suma pierwotna przekraczała 1 tys. zł., odbywać się będzie w trybie dotychczasowym, czyli rozciągać się będzie tylko na dłużników najsłabszych finansowo. Zakwalifikowanie tych dłużników należy do komisji wojewódzkich, które wydają opinie o dłużnikach na podstawie zbadania ich położenia finansowego.

Całkowite ukończenie prac, związanych z umorzeniem, spodziewane jest na jesieni r. b.

Nowy ustroj szkół w Polsce. Wobec tego, że szerokie warstwy publiczności nie orientują się należycie w programie nowego ustroju szkolnego, przeto zwróciliśmy się celem uzyskania miarodajnych wyjaśnień do kół kompetentnych.

I tak według nowego ustroju szkolnego istnieje 6-klasowa szkoła powszechna, 4-letnie gimnazjum i 2-letnie liceum.

Czteroletnie gimnazjum rozpoczyna się już od przyszłego roku szkolnego 1933/4 i wszystkie klasy pierwsze mają jeden i ten sam program. Nauka łaciny zaczyna się dopiero od drugiego półrocza. Seminarja nauczycielskie zostają stopniowo przemieniane na czteroletnie gimnazja.

W obecnym roku szkolnym 1933/34 będzie już pierwsza klasa gimnazjalna. Liceum o dwuletnim kursie dzielić się będzie na następujące grupy: klasyczny, humanistyczny, realny i pedagogiczny (w zastępstwie seminarjum nauczycielskiego).

W nadchodzącym roku szkolnym będą już klasy pierwsze według nowego ustroju szkolnego, znikną natomiast klasy drugie i trzecie, albowiem ci uczniowie, którzy ukończyli w tym roku klasę drugą i przeszli do trzeciej, wrócą do pierwszej i będą klasy czwarte do ósmej według starego typu.

Również jak nas informują, od nowego roku szkolnego obowiązywać będą mundury szkolne.

Co pisze lud ?

Bolesław (pow. Dąbrowa)

W niedzielę 18 czerwca b. r. odbył się wiec w Bolesławiu przy udziale około 200 delegatów z całej parafii. —

Przewodniczył Józef Morawiec — Prof Kautzki w długim przemówieniu omówił sytuację gospodarczą i polityczną podkreślając, że dobrobyt wsi

surowe. . .

Po ciele Satcha przeszedł dreszcz, nietylko może z obrzydzenia, ile z przejmującej go grozy.

Aż się chłopak przeżegnał na ten nieludzki widok kłania okrwawionego mięsa. . .

— Jezu, Marjo! — z ust mu cicho wybiegło — to chyba dzikie zwierzę, nie człowiek. . .

Zdumiony do najwyższego stopnia i napół przerażony tą całkiem wilczą uczcią, wstrzymywał oddech i ściskając swego pomysłu bokser w garści, patrzył na zbója, jakby na upióra.

Widział teraz dokładnie jego potwornie brzydką i okrwawioną ścierwą twarz, twarz raczej małpoluda niżli z tego kraju człowieka, chociażby ten był najszeptniejszym jego typem. W całej owej postaci wszystko było uderzająco wielkie, krzywe, kościste i kablączne. Ślepia, nakryte jakąś wstrętną szczecią, iskrzyły mu się jak wilkowi. Widać było jak kły potężnie zatapiają się w mięso i porażają je ze zwierzęcą chciwością. Nie dbał, że krwawi go posoka, owszem, ten sposób żarcia zdał

jest życzeniem nie tylko samej wsi, ale przede wszystkim Rządu — P. Poseł Jarosz omówił znaczenie urzędów rozjemczych i biur finansowo — rolnych wyjaśniając pracę Rządu i starania nad uchronieniem rolników przed całkowitą ruiną, wzywając zarazem chłopów do wytrwałej pracy i współpracy z Rządem, bo tylko taka praca może dać pomyślne rezultaty i lepsze jutro. —

W dyskusji przemawiał p. Stanisław Fijał z Toni, oraz Józef Jachym domagając się zwiększenia praw i władzy dla Policji Państwowej.

Prof. Kautzki wyjaśnił szereg interpelacji słuchaczy a zarazem niecną taktykę działania opozycji, która nic nie chce dla dobra społeczeństwa pracować a jedynie parady urządza. — Uchylenie się opozycji od wzięcia udziału w wyborze Pana Prezydenta zebrani napiętnowali jako niegodne, by nosili godność nietylko posłów ale Polaków. —

W końcu uchwalono szereg rezolucyj i wniesiono okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczy - Pospolitej, Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. — Tego samego dnia odbył się w Woli Żelichowskiej zlot Młodzieży Kół przy M. T. R. w liczbie około 1500 osób. Zjazd zaszczylił swoją obecnością Pan Starosta Dr. Jan Dorosz oraz wiceprezes Zarządu Związku z Krakowa P. Dr. inż. Sondel. —

Cały zjazd był wielką manifestacją dla Rządu.

Z TEKI CHOCHOŁA

Ziścił się wreszcie wielki cud,
Braterstwa świecą zorze —
Ze szlachcą idzie polski lud,
Ryż rośnie na ugorze.

Liberman w mocnych ramion splot
Porywa W. Witosa,
Na wieś kierując z miasta lot
I nie zatyka nosa. . .

Ciotkosz chadekom ściska gnata
Z pomocą Roga posła —
A Endek przytem, jako swata,
Poucza ich rzemiosła.

Kiernik nie bierze zgola nic
Za skargę o pobicie,
Kmiotków do swoich tuląc lic
I proszę! — To jest życie!

Ogień się z wodą zmieszał wszęsz
Pies z kotem piją zgodnie,
Na grzebień sama włazi wesz
Na pana — chłopskie spodnie.

Antyklerykał jest jak mnich,
„Memento mori“ głosi
I by uniknąć myśli złych
Szkaplerz w portfelu nosi.

się mu sprawiać dziką rozkosz.

Dopiero teraz chłopak mógł poznać swego przeciwnika i śmiertelnego wroga. Wszystko co widział teraz przeszło jego oczekiwanie i domysły, mimo to jednak nie wzbudziło w nim lęku. Zrozumiał tylko, że do takiejgo smoka trzeba się zabrać z jak największą rozważą, że należy zaskoczyć go jak piorun i jednym nagłym ciosem w ten kwadratowy łep odebrać mu przytomność.

Rozwaga jęła teraz podszeptować Stachowi, że z tych potężnych kleszczy zbója, gdyby do walki przyszło wręcz, na trzeźwo nie zdołałby się wyrwać, żeby go zgniotły jak łupinę.

Wprawdzie zawzięty junak nie tracił wcale fantazji, przeciwnie, coraz to większa ogarniała go wściekłość, aliści dawał posłuch tym podszeptom rozwagi, by swoje śmiałe przedsięwzięcie uwieńczyć jak najlepszym wynikiem. Każde wspomnienie o Anusi wlewało weń zawziętość i budziło pragnienie zwyciężenia tego kwiożerczego potwora.

— Boże — szeptał w skrytości ducha — dajże mi pomścić straszliwą krzywdę wyrządzoną mej najdroższej dziewczynie. . . , jej ból i niemoc grani-

Fornal hrabiemu mówi „ty“
I klepie go po brzuszku.
A Obwiepolu wszystkie sny
Pełnią się nawet w łóżku.

I djabeł również zawarł pakt
Z „Głosem narodu“ pono,
Bo, że z „Naprzodem“, to już fakt
I żyją jak mąż z żoną. . .

Wieprzek z masarzem są jak ci
Sjamscy bracia sławni,
Bez różnic stanu, prawa, płci,
Czego nie było dawniej.

Słowem — gdzie spojzysz, istny raj,
Wilk z owcą śpią w przyjaźni,
Na odpust idzie arcydrań,
Choć winin pójść do kaźni.

To nic, lecz jeszcze mówią w głos
(Gdy będzie większy dochód)
Każdy dostanie pełny trzos,
Dwór darmo i samochód.

Jedynie Polski, Rządu jej
Z tych mężów nikt nie kocha
Gdyż im do skarbcza zamkła sień
Więc przeto im — macocha.

I nikt w zawiści niskiej swej
O jednym nie pamięta:
Że z pałką raczej pójść do kniej,
Bo Polska — to rzecz święta!

Oto jest miłość, niby czad
Co w żółci się kolebie
Powróci jednak wtedy ład,
Gdy pożre sama siebie!

Ostrzeżenie.

Na terenie południowej Francji istnieje wielka ilość prywatnych biur w sprawach osadniczych, pobierających wysokie opłaty za pośrednictwo. Ze względu na to, że biura te przeważnie nieuczciwie odnoszą się do swoich klientów, zamierzających osiąść na roli, ostrzega się osoby, zainteresowane sprawą nabycia ziemi we Francji przed korzystaniem z usług omawianych biur pośrednictw osadniczych.

Syndykat Emigracyjny zaznacza, że jedynie biuro „Office Central Agricole Franco - Polonais“ w Tuluzie [adres: Nr. 1, Pl. Bayard, Toulouse] zasługuje na zaufanie. Jest to przedsiębiorstwo oficjalne, współpracujące z Konsulatem Polskim w Tuluzie oraz Syndykatem Emigracyjnym w Polsce. Kandydaci mogą również zwracać się do Związku Osadników w Tuluzie.

Osoby w Polsce, zainteresowane osadnictwem do Francji, powinny zwracać się po informacje do Centrali Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie [Nieciosa 7] lub do Oddziałów albo Agentur Syndykatu na prowincji.

czącą ze śmiercią. . . moją bezmierną rozpacz. . . owe noce z męki obłądne. . . i te wszystkie niewinne, bestjałsko mordowane ofiary. . . Niechże ustanie wreszcie groza, jaka wieść całą nęka i niech sprawiedliwości stanie się zadość. . . Panie Jezu, jeśliś już tu mnie przyprowadził, jeśliś mi zesłał tego starca, który odnaiał piekielnika i jeśli tylko ta ściana oddziela mnie od niego — to już mi go daj w ręce i pomóż do ujęcia. . .

Znów się przeciągnął, wsunął silniej na czoło z żytnich ździebeł wpleciony kapeluszek i czekał końca tej zwierzęcej wieczerzy. A trwała ona dosyć długo, jakby głód zbója nie dawał się nasyścić. Wreszcie ostatni kęs ścierwa zniknął w odchłannej paszczy draba, poczem skrwawione łapy wytarły się o spódnie i postać znowu schyliła się nad sarną.

Niedługo opadła skóra z upolowanej łani i zbój małą siekierką począł ćwiartować mięso. Uporał się z tem szybko, wnętrzości wraz ze skórą wyniosł do mrocznej sieni, kilka kawałów mięsa zawiesił na zakrzywionych drutach w kominie, jeden natomiast udziec wpakował do plecaka, jakby gotował się do opuszczenia chaty.

(C. d. n.)

Z e ś w i a t a .

Przed beatyfikacją Piusa X. Jak donoszą z Citta del Vaticano, kardynał Pacelli ustanowił specjalny trybunał do przeprowadzenia procesu beatyfikacyjnego Piusa X. Trybunał, który będzie obradował pod przewodnictwem kard. Paccelleiego składa się z patriarchy antiochijskiego Vincentiego, arcybiskupa Cherubińskiego, prałata Ravannay i innych. — Wczoraj odbyło się już pierwsze posiedzenie tego trybunału.

Japonja wysiedla komunistów na wyspę. Minister sprawiedliwości Tojama, ogłosił komunikat o zwalczaniu komunizmu, z którego wynika, że w ostatnim roku zasądzono 2.499 komunistów. Obecnie przebywa 6.761 komunistów w więzieniach.

Rząd japoński postanowił wydalic wszystkich komunistów na jakąś wyspę, by ich całkowicie wykluczyć z życia politycznego.

Sprawy gospodarcze.

Trudno przewidzieć, jaka będzie pogoda dalsza w tym roku, ciągle jednak deszcze każą się obawiać, że sianokosy mogą wypaść na porę niezbyt sprzyjającą dla należytego wysuszenia dobrego siana. Aby uniknąć strat, należy możliwie przewidzieć nawet najgorsze. W takim zaś razie dosuszenie siana zwyk-

łym sposobem jest niepodobieństwem. Jeżeli to przewidujemy, to trzeba w każdym razie ratować, co się da. Są tu dwie drogi wyjścia, — albo koniczynę czy trawę zakisic w dołach, albo suszyć na t.s.w. kozłach. Kisić wszakże można tylko całkiem świeżą zielonkę, przewiędnęta do kisenia się nie nadaje. O tem też trzeba pamiętać.

Suszenie na kozłach odbywa się w sposób następujący. Przedewszystkiem należy sporządzić same kozły. W tym celu trzeba trzy żerdzie dnumetrowej długości połączyć w jednym końcu drutem, przepuszczonym przez wywiercone otwory, tak aby utworzył się t. zw. trójnóg, czyli piramida trójkątna. Na podobnym trójnogu umieszczają np. fotografowie już geometry swoje przyrządy. U dołu przy mocowuje się również drutem poprzeczne żerdzie dnumetrowej długości, tak aby koniec żerdzi wystawał na zewnątrz na jakieś 40-50 cm. Kozioł jest gotów. Na morgę trzeba ich około 15-tu. Na takie kozły nakładamy przewiędnęta koniczynę lub trawę, w kształcie kopki, tak aby koniczyna nie dotykała ziemi. Wówczas woda spłynie szybko po powierzchni nie dostanie się do środka, a wiatr przechodzący od spodu wysuszy koniczynę szybko po najsilniejszym deszczu. O ile robota jest wykonana starannie i dokładnie, to zdarzało się, że koniczyna na kozłach przetrwa do drugiego pokosu bez zepsucia. Kozły należy sporządzić tak, aby po spręcie rozebrać je i przechować do następnego roku. Żerdzie winne być starannie okorowane, gdyż dłużej się przechowują.

„HASŁO OGRODNIGZO - ROLNICZE“ organ Okręgowego Towarzystwa Rolniczego W TARNOWIE

Wychodzi 15 każdego miesiąca.

Miesięcznik ten ilustrowany podaje wyczerpujące artykuły i porady ze wszystkich działów ogrodnictwa, pszczelarstwa, warzywnictwa, kwiaciarstwa i gospodarstwa domowego.

Pismo to jest najtańszem w Polsce. Roczna prenumerata kosztuje - 4 zł. półroczna 2 zł., kwartalna - 1 zł.

Redakcja i administracja: Tarnów, ul. Piłsudskiego Nr. 5. Konto P. K. O. 413.896. Okazowy numer wysyła się po otrzymaniu 40 gr. w znaczkach pocztowych.

Bacność! Automat — Browning

6-cio mm. wyrzucający samą gilzy po wystrzale strzelający do celu, pięknie oksydowany, płaski, zapewnia zupełne bezpiecz. osobiste, huk ogłuszający. Cena tylko zł. 8.45, 2 szt. zł. 16.50. 10-cio strzał. zł. 22. Setka kul zł. 3.65. Pozwolenie nie potrzebne, Wysyłamy za zalicz. pocztow. koszty przesyłki opłaca kupujący

Przedst. Fabr. Broni „STABIL“

Warszawa Wspólna 2. oddz. 18.18.

Kinoteatr „WANDA“

Kraków ul. św. Gertrudy 5

„MOKRA PARADA“

(Dorothy Jordan)

Początek programów w dniu powszednie o godz. 5, 7 i 9. W niedziele i święta o godz. 3 popoł.

Kinoteatr „UCIECHA“

Kraków ul. Starowiślna 16

„Tajemnica Dra. Miracle“

Początek programów w dniu powszednie o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę i święta o godz. 3 popoł.

Maturyczne i Doksztalające Kursy

„Wiedza“

KRAKÓW ul. Studencka L. 14 1. p.

przygotowują na ustnych lekcjach zbiorowych w Krakowie oraz w drodze korespondencji z pomocą wyczerpująco i przystępnie opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów do:

- 1) egzaminu dojrzałości gimnazjum
- 2) egz. z 6-ciu kl. gimn.
- 3) w zakresie 4 kl. gimn.
- 4) do egzaminu z 7-miu klas Szkoły Powszechnej Wojskowi do Sierżanta włącznie i Inwalidzi otrzymują zniżkę w opłatach. — Prospekty darmo.

Pierwszorzedny zakład krawiecki

Józefa Hajdukiewicza

w Tarnowie ulica Urszulańska 5.

wykonuje wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące.

BLEDNICE BRAK KRWI USUWA

Mra KRZYSZTOFORSKIEGO

WINO CHINOWO—ŻELAZISTE Z ORŁEM
na maladze hiszpańskiej

reguluje słabości kobiece, dodaje siły, podnieca apetyt przyczynia krwi, położnicom zadziwiająco szybko przywraca siły, a specjalnie polecane przez lekarzy po przebytych ciężkich chorobach, przy osłabieniu ogólnem wyczerpaniu fizycznym, umysłowym oraz braku ochoty do życia. Działa silnie wzmacniająco w chorobach płucnych leczy zawroty głowy, nudność i oberwanie. Do nabycia w aptekach i drogerjach, gdzie niema, zamawiać wprost z fabryki we własnym interesie, by ustrzec się przed próbkami — **żądać wyraźnie Magistra**

KRZYSZTOFORSKIEGO

WINO CHINOWO — ŻELAZISTE z Orłem

Naśladownictwo energicznie odrzucić!

Cena za Fl. zł. 2.—, — Fl. podwójna zł. 3.50

REUMATYZM

artretyzm, gościec, postrzał, ischiast, łamania, nadwyrężenia, ból głowy, zębów, katar przeziębienie, bóle żołądka, kurcze i t. p.

u s u w a

Mra KRZYSZTOFORSKIEGO

Paine expeller z Orłem

Do nabycia w aptekach i drogerjach, gdzie niema zamawiać wprost z fabryki — we własnym interesie, by ustrzec się przed bezwartościowymi podróbkami **żądać wyraźnie Pain Expeller z Orłem** wyrobu Mra Krzysztoforskiego — naśladownictwa energicznie odrzucać.

Cena za flaszkę zł. 1.50

Wyrobu

Mra Krzysztoforskiego
z orłem

KROPLE BALSAMOWE

BALSAM KAPUCYŃSKI

podług przepisu

O. Norberta z Pragi

Najsukuteczniejszy w bólach i kurczach żołądka, usuwa złe trawienie, pobudza apetyt, wzmacnia żołądek, działa silnie orzeźwiająco, niezawodny w nudnościach, słabościach, wymiotach, i omdleniach—nieoceniony środek w chorobach serca i jelczymek oraz w słabościach kobiecych. Leczy zastarzałe rany, owrzodzenia, usuwa ból zębów, gardła, dziąseł, chroni zęby od zepsucia. Jako niezbędny środek domowy winien być w każdym domu w nagłych wypadkach oddaje nieocenioną rzysługę.

Żądać wyraźnie balsamu kapucyńskiego z orłem wyrobu Mra Krzysztoforskiego, naśladownictwa energicznie odrzucać—każda prawdziwa butelka jest zaopatrzona plombą metalową z orłem. O ile miejscowa apteka lub drogerja nie posiada, zamawiać wprost z fabryki, Cena za fl. zł. 1.65

Warunki wysyłki: Za kosztu opakowania przesyłki i zaliczenia liczymy zł. 1.—, zaś przy nadesłaniu pieniędzy z góry (można w znaczkach pocztowych) liczymy tylko zł. 0.50 — Przy zamówieniu począwszy od zł. 15.— kosztu rzesyłki. opakowania i zaliczenia darmo, dlatego też korzystnie zamawiać wspólnie pod jednym adresem,

Fabryka chemiczna Mr. Krzysztoforskiego Tarnów

ulica Towarowa l. 3.

Pre. w Polsce rocznie 10 zł. kwart. 2.50zł.
w Ameryce na cały rok 2 dol. We Francji
30 fr. w Danji 10 kor. w Czechosłowacji 40 kor.

Redaktor odpowiedzialny
Bolesław Wilk.

Ceny ogłoszeń: 1 str. 450 zł., pół str. 250 zł.,
1/4 str. 150 zł., ósemka str. 75 zł., szesnastka str. 50 zł.
Drobne niewięcej niż 2 wiersze 3 zł. W tekście i przed
tekstem 2 razy drożej. Od wielokrot. ogłoszeń dajemy
znaczny rabat. Konto czekowe P. K. O. № 400.600

Drukarnia „Nowość“ Brzesko ul. Sienkiewicza.

Wydawca: Spółka wydawnicza „Lud Katolicki“